

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИННИ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ ГЛУХІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

ПІДГОТОВКА МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ, ВИКЛАДАЧА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

*Матеріали III Всеукраїнського
науково-методичного семінару*

1 листопада 2019 року

Глухів, 2019

*Друкється за рішенням ученої ради Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка
(протокол №3 від 29 жовтня 2019 року)*

Відповідальні за випуск:

Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Ігнатенко Ганна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Самусь Тетяна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Опанасенко Віталій Петрович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка;

Вовк Богдан Іванович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

- П 32 Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій** : матеріали III Всеукраїнського науково-методичного семінару (1 листопада 2019 р.) – Суми: Вінниченко М. Д., 2019. 274 с.

Тексти тез подано в авторській редакції.

У збірнику вміщено матеріали III Всеукраїнського науково-методичного семінару «Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій».

Для майстрів виробничого навчання, викладачів професійного навчання студентів, аспірантів, науковців та всіх, хто цікавиться проблемами сучасної професійної освіти України.

УДК 377:005.591.6]:378(07)

© Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2019

© Видавець Вінниченко М.Д., 2019

ISBN 978-966-1569-20-0

Демків Анна Миколаївна,
*старший викладач-методист Інституту державного управління
у сфері цивільного захисту, аспірантка ДЗВО «Університет
менеджменту освіти» НАПН України*

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ЦЕНТРІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ: АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Професійна діяльність фахівців цивільного захисту є складною та багатогранною, що вимагає високого рівня професіоналізму, фахової майстерності, інтелектуальних якостей і здібностей. Наявність функції щодо виконання завдань цивільного захисту в професійній діяльності керівника будь-якого органу влади, суб'єкта господарювання та відсутність у системі післядипломної освіти спеціалізованих програм з їх підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях обумовило необхідність створення системи функціонального навчання.

Кожний державний службовець, і особливо це стосується керівних посад, зобов'язаний мати необхідний рівень професійної компетентності у сфері цивільного захисту. Цей рівень компетентності державний службовець може набути у навчально-методичних центрах сфери цивільного захисту, що регламентовано відповідною Постановою Кабінету Міністрів України [1]. Їх основним завданням визначено проведення функціонального навчання, яке згідно з нормативно-правовими документами спрямоване на розвиток різних видів діяльності фахівців у сфері цивільного захисту відповідно до вимог щодо їхньої професійної підготовки, зокрема сформованої компетентності, яка б забезпечувала якісну професійну діяльність та усвідомлене ставлення до своїх обов'язків на високому рівні спеціальної підготовки [2, с. 4].

Водночас згідно з Конституцією України, Кодексом цивільного захисту України (2013), законами України «Про освіту (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про державну службу» (2015) та іншими законодавчими актами має здійснюватися підвищення кваліфікації з питань цивільного захисту педагогічних працівників цієї галузі. На

сьогодні це питання є достатньо актуальним, на що вказують українські та зарубіжні вчені.

Важливими для нашого дослідження є ґрунтовні праці з проблем професійної підготовки фахівців цивільної безпеки у ЗВО ДСНС, які виконали українські вчені О. Бикова, О. Євсюков, М. Коваль, М. Козяр, М. Корольчук, В. Лефтеров, І. Овчарук, Л. Перелигіна, В. Пліско, Ю. Приходько, О. Тімченко, О. Сорокін та ін. Так, формування управлінської компетентності в майбутніх офіцерів пожежної безпеки у процесі професійної підготовки досліджував В. Король. Окремі аспекти управлінської діяльності фахівців оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в контексті професійної адаптації вивчали А. Балицька та В. Покалюк. Питання управлінської компетентності фахівців у галузі безпеки людини вивчали такі науковці та практики: В. Безсонов, О. Болотин, В. Брагін, В. Гречка, Т. Данилова, Т. Ілюшина, І. Лаухіна, Е. Лук'янчиков, Ю. Панков, О. Повстин, Р. Ратушний, М. Северін та ін. Слід зазначити, що більшість дослідників увагу приділяють професійній підготовці фахівців галузі безпеки людини в закладах вищої освіти. Наприклад, проблему підвищення кваліфікації педагога розглядають: В. Базуріна, Н. Білик, А. Іванко, Л. Зозуліна, К. Кальницька, В. Кудрявцева та ін. Проте питання професійного розвитку викладача закладів освіти цієї галузі порушуються лише в окремих публікаціях Н. Кулалаєвої, Є. Литвиновського, Ю. Ковровського, В. Михайлова, які наголошують, що для вирішення нагальних проблем підвищення кваліфікації педагогів галузі безпеки людини необхідна модернізація освітнього процесу, розроблення науково-методичного забезпечення, створення необхідних соціально-економічних, кадрових, психолого-педагогічних та інших умов тощо.

Література

1. Постанова КМУ від 23.10.2013р. № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту». URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/819-2013-%D0%BF>

2. Практикум для педагогічних працівників навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності з проведення

практичних занять за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій. укладачі: Михайлов В.М., Ковровський Ю.Г., Мірко Н. В., Романюк Н. П., 2017. 120 с.

3. Теоретичні та організаційно-методичні засади проектування освітньої діяльності навчально-методичних установ цивільного захисту: монографія. Вид. 2-е, переробл колектив авт: Є. Ю. Литвиновський, В. В. Бегун, С. В. Гелдаш та ін. Львів: Кругозір, 2017. 230 с.

4. Методичний poradnik з основних видів освітньої діяльності навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності. У двох частинах. Частина 1 / Біляєва О. В., Іванов А. В., Гелдаш С. В., Литвиновський Є. Ю., Семінович А. Г., Михайлов В. М., Партальян С. А., Середа Ю. П., Романюк Н. М. Київ. ІДУЦЗ, 2015. 141 с.

Денисюк Надія Борисівна,
майстер виробничого навчання ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Завданнями сучасної системи освіти, як відомо, є розвиток людини як особистості, розвиток її талантів, розумових та фізичних здібностей, виховання моральності. Освіта покликана формувати громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачувати на цій основі творчий, інтелектуальний та культурний потенціал народу, забезпечувати народне господарство кваліфікованими фахівцями. Завданням же професійної (професійно-технічної) освіти є підготовка конкурентоздатного фахівця, котрий зможе швидко адаптуватися в умовах безперервної модернізації сучасного життя. Підготовка фахівця кулінарного профілю має бути зорієнтована на те, щоб робітник не лише володів базовими знаннями і навичками, а й відстежував новітні тенденції у сфері ресторанного господарства, був здатен до безперервної самоосвіти, вмів працювати в команді, був винятково зібраний і відповідальний, приймав нестандартні рішення.